

NATIONALT ROUNDTABLE OM FINANSIERING AF ENERGIEFFEKTIVITET I DEN ALMENE BOLIGSEKTOR

**Nils Daugaard, Mikkel Jungshoved, Kaj Leonhart
Petersen og Hans Bjerregaard**

Agenda for mødet – 1. del

- Intro til dagen
- Plenum Del 1: Opvarmning til diskussion
- 10:20 Opdatering omkring grøn garanti og energiscreeninger Bente Heltberg, funktionsleder, Landsbyggefonden
- 10:40 Realkreditfinansiering i den Almene sektor Maibritt Larsen, Kundedirektør, Realkredit Danmark
- 11:00 ESCO 2.0 - en holistisk tilgang med finansiering og garanti Henrik Bielefeldt, Chef for Projektudvikling, SUSTAIN og PKA Pension
- 11:20 Udfordringer og muligheder i forhold til gennemførelse af energieffektive tiltag (super-i pilotprojekter): Henrik Bielefeldt på vegne af Boligselskabet Fruehøjgaard, Herning Sven Buc, udviklingschef, Himmerland Boligforening, Aalborg
- 12:00 Spørgsmål og svar
- 12:15 Frokost

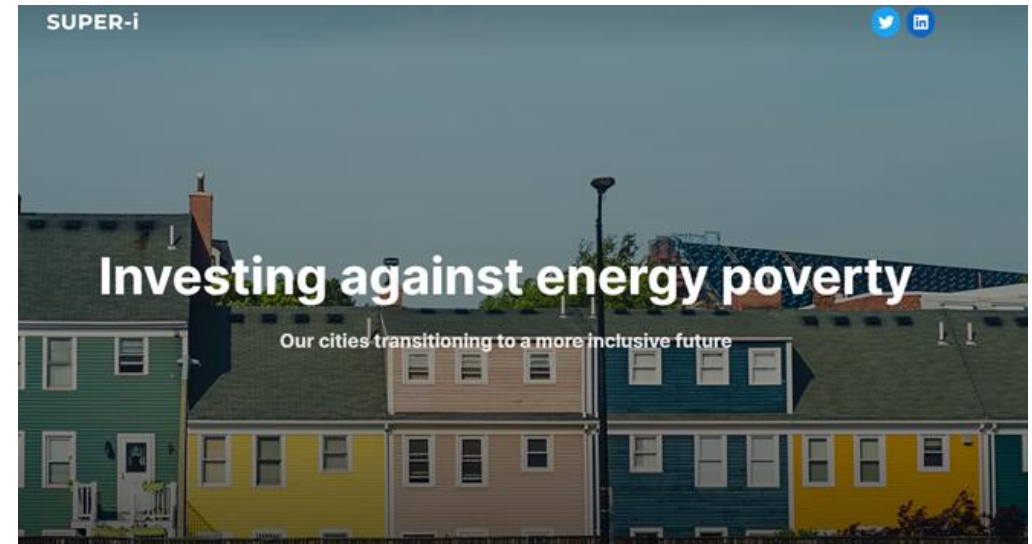
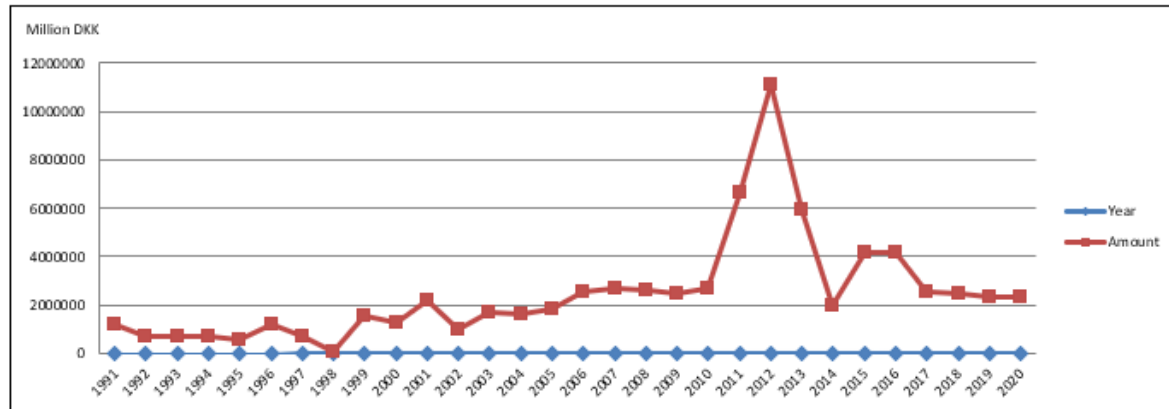
Agenda for mødet – 2. del

- 13:15 Diskussion i to 2 parallelle grupper
- Gruppe 1: Hvordan kan ESCO 2.0 integreres i den grønne renovering af den almene bygningsmasse, herunder i forhold til samspil med Landbyggefonden og den nye grønne garantiordning? Med udgangspunkt i pilotprojektet i Boligselskabet Fruehøjgaard, Herning
- Gruppe 2: Hvordan kan samspillet med den finansielle sektor optimeres med henblik på at få flere midler i spil, og som et uafhængigt supplement til Landsbyggefonden? Med udgangspunkt i pilotprojektet i Himmerland Boligforening, Aalborg
- 14:15 Kaffepause
- 14:30 Oplæg fra de to grupper
- 15:00 Fortsat diskussion og opsamling i plenum
- 15:45 Tak for i dag

Baggrund for projektet

- Finansiering – non-profit og selvfinansierende - LBF
- Finansieringen af energieffektivitet er en kæmpe udfordring i fremtiden
- 500 mio. i 1998, 11,5 mia. 2012 og 13,5 mia. i 2021
- Vi er nødt til at overveje andre modeller

National Building Fond annual investment frame for renovation

Et energieffektivitetsløft af den almene boligsektor

- Energi-renoveringer af alment boligbyggeri har potentiale til at reducere energifattigdom og er en prioritet for mange lokale regeringer i hele EU.
- Energieffektivitet og vedvarende energitiltag i boligsektoren er afgørende for en mere social og økonomisk balanceret grønomstilling af vore byer.

Et energieffektivitetsløft af den almene sektor

- Det EU-finansierede SUPER-i-projekt skal bidrage til indsatser rettet mod at øge investeringer og dataindsamling om energieffektivitet i den almene boligsektor.
- Projektet vil støtte finansieringen af energieffektiviseringsrenovering ved at etablere en direkte dialog mellem finansielle institutioner, private investorer og almene boligorganisationer.
- Med udgangspunkt i pilotprojekter i Danmark, Italien og Slovenien
- Projektet skal skabe innovative og rentable løsninger.

Præsentation af SUPERi, hvad er det for et projekt?

- En vigtig komponent i en mere socialt og økonomisk inkluderende byomstilling er byernes evne " til at implementere energieffektivitet og vedvarende energi (RES) projekter og initiativer, især i boligsektoren.
- På trods af de fremskridt, der allerede er gjort, er den storstilede effekt, der var forventet for at fremme ' energieffektivitet, stadig langt fra at være fuldt ud opnået.
- SUPER-i-projektet vil give et væsentligt bidrag 'til at generere investeringer og indsamle data om energieffektivitet i den almene boligsektor.
- Energieffektivitetsrenoveringer af alment boligbyggeri kan skabe en betydelig social indvirkning ved at reducere energifattigdom.
- Målene og virkningerne af SUPER-i-projektet vil hjælpe og støtte Europa-Kommissionen med at implementere den europæiske grønne omstilling.

Præsentation af SUPERi, hvad er det for et projekt?

- Fra dansk side handler det om at finde nye veje til finansiering af energirenovering af vores bygninger uden om eller sammen med Landsbyggefonden

13 partnere deltager i projektet

- Italien
- England
- Belgien
- Slovenien
- Spanien
- Danmark

SUPER-i

SUPER-i is an EU-funded project that fosters urban transition through valid energy efficiency plans in social housing.

Partners

SUPER-i

Hvor langt er vi?

- Opstart september 2021
- Vi har været i dialog med banker og pensionskasser - interview
- Projekts hjemmeside er i luften - <https://super-i-project.eu/>
- Round tabel – afdækning af udfordringer
- Next step – konkrete projekter 2022/2023

Spørgsmål

?

Agenda for mødet – 1. del

- Intro til dagen
- Plenum delen: Opvarmning til diskussion
- **10:20 Opdatering omkring grøn garanti og energiscreeninger Bente Heltberg, funktionsleder, Landsbyggefonden**
- 10:40 Realkreditfinansiering i den Almene sektor Maibritt Larsen, Kundedirektør, Realkredit Danmark
- 11:00 ESCO 2.0 - en holistisk tilgang med finansiering og garanti Henrik Bielefeldt, Chef for Projektudvikling, SUSTAIN og PKA Pension
- 11:20 Udfordringer og muligheder i forhold til gennemførelse af energieffektive tiltag (super-i pilotprojekter): Henrik Bielefeldt på vegne af Boligselskabet Fruehøjgaard, Herning Sven Buc, udviklingschef, Himmerland Boligforening, Aalborg
- 12:00 Spørgsmål og svar
- 12:15 Frokost

Agenda for mødet – 2. del

- 13:15 Diskussion i to 2 parallelle grupper
- Gruppe 1: Hvordan kan ESCO 2.0 integreres i den grønne renovering af den almene bygningsmasse, herunder i forhold til samspil med Landbyggefonden og den nye grønne garantiordning? Med udgangspunkt i pilotprojektet i Boligselskabet Fruehøjgaard, Herning
- Gruppe 2: Hvordan kan samspillet med den finansielle sektor optimeres med henblik på at få flere midler i spil, og som et uafhængigt supplement til Landsbyggefonden? Med udgangspunkt i pilotprojektet i Himmerland Boligforening, Aalborg
- 14:15 Kaffepause
- 14:30 Oplæg fra de to grupper
- 15:00 Fortsat diskussion og opsamling i plenum
- 15:45 Tak for i dag

Gruppe diskussion om projektet – Work Shop

- Hvilke typer af finansiering ser i som mulige modeller eks. vis ESCO?
- Kender i til tilskudsmodeller?
- Hvad er udfordringerne?
- Hvilke begrænsninger eller barrierer er der for anden finansiering?
- Hvilke bekymringer har finans institutterne ved at levere grønne lån til den almene bolig sektor?
- Hvad skal der til for øge udbuddet?
- Den delegerede bygherremodel og projektudviklingsfasen

Opsamling og tak for i dag

Hvad kan vi tage med fra dage?

Er der noget vi skal arbejde videre med?

Opfølgende mail med materiale og evaluering

Fields of science

- engineering and technologyenvironmental engineeringenergy and fuels**renewable energy**
- social sciencessociologysocial issues
- social scienceseconomics and business**business and management**
- engineering and technologycivil engineeringarchitecture engineeringssustainable architecture**sustainable building**

The general objective of SUPER-i

- The general objective of SUPER-i is to support the funding of EE refurbishment of social housing stocks across Europe while increasing the share of renewable energy in the final energy consumption through the following specific eight objectives: 1) Tailored ePPPs (EE Public Private Partnerships) and roadmaps; 2) Capacity building among financial investors; 3) Data gathering and processing; 4) Integration of EE investments within portfolio management strategies; 5) SUPER-i KPIs; 6) Awareness and Replicability; 7) SUPER-i investment pipelines; 8) SUPER-i Roadmap and Platform.

The SUPER-i project will contribute

- The SUPER-i project will contribute to generate substantial investments in energy efficiency within the social housing sector in two folds: 1) by establishing a direct dialogue, at local government level, between financial institutions, other private investors and social housing managers while also involving ESCOs (Energy Service Companies); 2) by collecting relevant data on EE investments, helping to develop efficient financial schemes. The direct dialogue and data collection will be pivotal to effectively boost the development of energy efficiency PPPs.

Agenda for første del

- Baggrund for projektet
- Præsentation af SUPERi, hvad er det for et projekt?
- Deltagerne
- Hvor langt er vi?
- Round Table
- Målet er at skaffe anden finansiering, tilskud mv.
- Hvordan ser tidsplanen?
- Næste step her i første halvår af 2022